

Lupa- ja valvontaviraston päätös valvonta-asiassa LVV-U/28174/2026

1 Asia

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja Päiväkoti Ilopirpana Oy:n valvonta

Aluehallintovirastojen toiminta on päättynyt 31.12.2025, ja asian käsittely on siirtynyt 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolle. Aluehallintovirasto on käsitellyt asiaa diaarinumerolla PSAVI/11448/2025.

2 Asian selvittäminen

Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon saapui yhteydenottoja Raahen kaupungissa olevasta yksityisestä päiväkoti Ilopirpanasta ja sen toiminnasta.

Päiväkoti Ilopirpana Oy:n palveluntuottaja on toimittanut Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle selvityksensä 9.12.2025. Selvityksen liitteenä on toimitettu:

- omavalvontasuunnitelma
- ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet
- asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset maaliskuu 2025
- terveydensuojelutoimialan tarkastuskertomus 27.11.2025
- elintarviketoimialan tarkastuskertomus 4.12.2025
- Oiva-raportti 20.11.2025

Asian käsittelyn yhteydessä ilmeni tarve selvittää Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen valvontatoimia ilmoituksen kohteena olevaan päiväkoti Ilopirpanaan. Raahen kaupunki on toimittanut selvityksen Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle 12.12.2025. Selvityksen liitteenä on toimitettu päiväkoti Ilopirpanan valvonta-asiakirjat ajalta joulukuu 2021 – joulukuu 2025.

Lupa- ja valvontavirasto on tehnyt yhteistyössä Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen valvonnan kanssa 18.2.2026 ennakkoon ilmoittamattoman tarkastuskäynnin päiväkoti Ilopirpanaan. Lupa- ja valvontavirasto on laatinut tarkastuksesta tarkastuskertomuksen ja se on annettu tiedoksi 5.3.2026 tarkastustilaisuuteen osallistuneille.

Lupa- ja valvontavirasto on varannut Päiväkoti Ilopirpana Oy:n palveluntuottajalle tilaisuuden antaa selitys ennen asian ratkaisemista 25.3.2026 mennessä. Palveluntuottaja Päiväkoti Ilopirpana Oy ei ole antanut asiassa selitystä määräaikaan mennessä.

3 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto antaa Päiväkoti Ilopirpana Oy:n palveluntuottajalle huomautuksen siitä, että varhaiskasvatuksessa on turvattava lapsille turvallinen varhaiskasvatusympäristö, johon kuuluu lasten kunnioittava ja asiallinen kohtelu.

4 Ratkaisun perustelut

4.1 Sovellettavat säännökset

Varhaiskasvatuslain 3 §:n 1 momentin mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on 4 kohdan mukaan varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö ja 5 kohdan mukaan turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Lasta tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.

4.2 Asiassa saadut selvitykset

Palveluntuottajan Päiväkoti Ilopirpana Oy:n selvitys 9.12.2025

Henkilöstön ilmoitusvelvollisuuteen liittyvät toimintaohjeet on laadittu kirjallisesti omavalvontasuunnitelman liitteeksi, ja jokainen työntekijä lukee omavalvontasuunnitelman osana perehdytystä.

Päiväkoti Ilopirpanassa tärkeänä arvona on lapsen yksilöllinen ja kunnioittava kohtaaminen. Päiväkodissa on koulutettua henkilökuntaa, joka takaa sen, että lapsen kokonaisvaltainen kasvu, kehitys ja hyvinvointi toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla. Pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja henkilöstön välillä on turvattu pysyvällä henkilöstöllä. Palveluntuottaja on työskennellyt päiväkodissa koko sen olemassaolon päiväkodin johtajana ja varhaiskasvatuksen opettajana ja lastenhoitajat on palkattu vakituisiin työsuhteisiin.

Päiväkodissa sallita kiusaamista, väkivaltaa eikä häirintää. Kiusaamistilanteisiin puututaan heti ja ne käydään läpi lasten kanssa keskustellen. Lasten leikeissä ja arjessa ollaan mukana ja havainnoidaan ja ennakoidaan lapsiryhmän toimintaa. Päiväkodissa ei tällä hetkellä esiinny häiriökäyttäytymistä, ja jos sellaista ilmenisi, puututtaisiin siihen ammattimaisesti ja sensitiivisesti. Päiväkodissa noudatetaan Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmaa.

Päiväkodissa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelmat ja vanhempainillat pidetään kaksi kertaa vuodessa. Päiväkodissa on aktiivinen vanhempaintoimikunta, johon osallistuu aina myös päiväkodin työntekijä. Vuosittain päiväkodissa on huoltajille asiakastytyväisyyskysely. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat säilytetään sähköisesti työpaikan salasanalla suojatulla tietokoneella.

Palveluntuottaja on toimittanut selvityksen liitteenä Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon tarkastuskertomukset tiloista 27.11.2025 ja keittiötoiminnasta 4.12.2025. Tarkastuksessa on todettu tilat ja keittiötoiminta asianmukaisiksi.

Raahen kaupungin varhaiskasvatuksen selvitys

Raahen kaupunki on toimittanut päiväkotitiloinaan valvonta-asiakirjat vuosilta 2021–2025.

Päiväkotitiloista on tehty joulukuun 2021 ja lokakuun 2025 välisenä aikana yhdeksän epäkohtailmoitusta. Ilmoitukset liittyvät päiväkodin tiloihin, lapsen epäasialliseen kohteluun, päiväkodin johtajan toimintaan ja käytökseen, toimintakulttuurissa oleviin epäkohtiin ja henkilöstömitoitukseen. Ilmoituksista kahdeksan painottuu erityisesti lasten epäasialliseen kohteluun liittyvät epäkohdat. Raahen kaupunki on antanut palveluntuottaja Päiväkotitiloinaan ohjausta ja neuvontaa epäkohtien korjaamiseksi ja poistamiseksi, ja tehostanut valvontaa syksyllä 2025 kiinnittämällä palveluntuottajan huomioita muun muassa lasten asiallisen kohtelun velvoitteeseen.

Raahen kaupunki on epäkohtiin perustuvan valvonnan lisäksi tehnyt valvontasuunnitelmaansa perustuvia määräaikaista valvontakäyntejä, joissa aiheena on ollut muun muassa erilaisten suunnitelmien, kuten omavalvontasuunnitelman, ajantasaisuus, yksikön varhaiskasvatussuunnitelma ja lasten varhaiskasvatussuunnitelman laadinta. Niissä palveluntuottajan toiminta on todettu pääosin asianmukaiseksi.

Tarkastustilaisuudessa saatu selvitys

Lupa- ja valvontavirasto on yhteistyössä Raahen kaupungin yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisten kanssa tehnyt päiväkotitiloinaan ennakkoon ilmoittamattoman tarkastuskäynnin 18.2.2026. Tarkastuskäynnistä on laadittu tarkastuskertomus ja se on annettu tiedoksi Päiväkotitiloinaan Oy:n palveluntuottajalle ja Raahen kaupungille.

Tarkastustilaisuudessa on annettu palveluntuottajalle hallinnollista ohjausta asiakirjojen säilyttämisestä, siivousaineiden säilyttämisestä, henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta ja palveluntuottajan menettelyistä ilmoitusten käsittelyssä ja lasten kohtelusta. Palveluntuottaja kertoi tarkastustilaisuudessa näkemyksensä, jonka mukaan lasten kohtelusta tehdyt ilmoitukset ovat olleet aiheettomia ja ilmoituksen tekijät eivät ole ymmärtäneet kohtelun taustalla olevaa pedagogista perustelua. Palveluntuottajan mukaan ilmoitusten teon syynä on ollut työtekijöiden työsuhteiden päättäminen.

4.3 Asian arviointi ja johtopäätökset

Lupa- ja valvontavirasto toteaa asiassa saatujen selvitysten ja tarkastustilaisuudessa saadun tiedon perusteella, että päiväkotitiloinaan on ollut jo noin neljän vuoden ajan lasten kohteluun liittyviä epäkohtia. Ilmoitusten perusteella lasten epäasiallinen kohtelu on ollut esimerkiksi lapsille rumasti puhumista, huutamista, nolaamista,

retuuttamista, lapsiryhmästä eristämistä ja kovakouraista käsittelyä. Tarkastustilaisuudessa palveluntuottaja kielsi kohtelevansa lapsia epäasiallisesti.

Varhaiskasvatuslain 3 §:ssä on säädetty varhaiskasvatuksen tavoitteista. Palveluntuottajan on huolehdittava pykälän 4 kohdan mukaan, että päiväkotitoiminta on turvallinen ja 5 kohdan mukaan turvata, että lasta kohdellaan kunnioittavasti. Edellä mainittujen tavoitteiden mukainen toiminta koskee palveluntuottajan lisäksi myös muita päiväkodissa työskenteleviä henkilöitä.

Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että palveluntuottajan tulee varhaiskasvatusta tuottaessaan aina noudattaa varhaiskasvatuslain 4 §:ssä säädettyä velvollisuutta huolehtia lapsen edun toteutumisesta ja varhaiskasvatuslain 10 §:ssä säädettyä velvollisuutta huolehtia varhaiskasvatusympäristön ja lasten turvallisuudesta. Varhaiskasvatuslain 3 §:ssä säädetyt tavoitteet huomioon ottaen velvollisuuteen kuuluu lasten kunnioittava ja asiallinen kohtelu.

Saadun selvityksen perusteella Raahen kunnan valvontaviranomainen on käsitellyt tulleita ilmoituksia lapsen epäasiallisesta kohtelusta ja antanut palveluntuottajalle ohjausta tilanteen korjaamiseksi. Viimeisimpien, lokakuussa 2025 tulleiden ilmoitusten perusteella Raahen kaupungin valvontaviranomainen on kiinnittänyt palveluntuottajan huomiota muun ohessa lasten asianmukaiseen kohteluun.

Saaduista selvityksistä käy ilmi, että lasten epäasiallinen kohtelu on jatkunut epäkohtailmoitusten mukaan neljä vuotta ja Raahen kaupungin valvontatoimista huolimatta ei epäkohta ole poistunut. Tarkastustilaisuudessa saadun tiedon perusteella on ilmeistä, että palveluntuottaja ei ole ymmärtänyt lasten kohteluun liittyvän asian vakavuutta.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Päiväkotitoiminta Ilopirpana Oy:n päiväkotitoiminnassa on lasten turvallisuus vakavasti vaarantunut ja lasten edun mukainen toiminta ja varhaiskasvatuksen tavoitteet eivät ole toteutuneet varhaiskasvatuslain mukaisesti. Koska palveluntuottaja on annetusta ohjauksesta huolimatta kieltänyt, että toiminnassa olisi kohdeltu lapsia epäasiallisesti, Lupa- ja valvontavirasto katsoo aiheelliseksi antaa palveluntuottajalle huomautuksen. Vastaisessa toiminnassa tulee turvata lasten hyvä kohtelu, mihin ei kuulu ilmoituksista ilmenevä käytös.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että palveluntuottaja Päiväkotitoiminta Ilopirpana Oy on saanut riittävän hallinnollisen ohjauksen tarkastustilaisuudessa 18.12.2026 asiakirjojen ja siivousaineiden säilyttämisestä, henkilöstön ilmoitusvelvollisuudesta ja palveluntuottajan menettelyistä ilmoitusten käsittelystä. Tältä osin valvonta-asia ei anna aiheutta enempään hallinnolliseen ohjaukseen.

5 Hallinnollisen ohjauksen asteet ja määräyksen antaminen

Lupa- ja valvontaviranomaisen antama hallinnollinen ohjaus noudattaa valvonta-asioissa seuraavaa vakavuusasteikkoa (vakavimmasta lievimpään):

Huomautus | Huomion kiinnittäminen | Ei toimenpiteitä

Hallinnollisen ohjauksen lisäksi Lupa- ja valvontavirasto voi antaa sitovan määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Lupa- ja valvontavirasto voi tarvittaessa velvoittaa varhaiskasvatuksen järjestäjän noudattamaan määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimipaikan, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

6 Muutoksenhaku

Varhaiskasvatuslain 63 §:n 2 momentin mukaan tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

7 Yhteystiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Mirja Kivikangas, puh. 0295 254 312, sähköposti mirja.kivikangas@lvv.fi.

8 Allekirjoitukset

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

johtava juristi

Kreetta Pölönen

ylitarkastaja

Mirja Kivikangas

9 Jakelu

Päiväkoti Ilopirpana Oy, Anna-Katri Huttunen
Raahen kaupunki, tulevaisuuslautakunta

Varhaiskasvatuspäällikkö Anu Hamari
Varhaiskasvatuksen palveluohjaaja Sanna Ilmakangas

10 Maksu

Tämä päätös on maksuton.

Tämä asiakirja LVV-U/28174/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/28174/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kivikangas Mirja 30.04.2026 11:44

Ratkaisija Pölönen Kreetta 30.04.2026 12:32